

**UCHWAŁA NR VIII/48/15
RADY MIEJSKIEJ KARPACZA**

z dnia 27 marca 2015 r.

w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Karpacz w 2015 roku.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594, z późn. zm.) oraz art.11a ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 856, z późn. zm.), po zaopiniowaniu przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jeleniej Górze, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce, Koło Łowieckie „Ostoja” w Jeleniej Górze, Koło Łowieckie „Knieja” w Kowarach, **uchwała się, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Karpacz w 2015 roku w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2. Z dniem wejścia niniejszej uchwały w życie traci moc uchwała Nr XLII/418/14 Rady Miejskiej Karpacza z dnia 13 czerwca 2014 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Karpacz w 2014 roku.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Karpacza.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Karpacza

Ewa Walczak

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi
oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
na terenie Gminy Karpacz**

**GMINA KARPACZ
POWIAT JELENIOGÓRSKI
WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE**

KARPACZ 2015

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

Spis treści

SPIS TREŚCI.....	2
§1.WPROWADZENIE.....	4
§2.PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU.....	5
§3.CELE ORAZ WYKONAWCY PROGRAMU.....	7
1. ZAKRES PODMIOTOWY.....	7
2. ZAKRES PRZEDMIOTOWY.....	8
§4.FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI.....	8
1.FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI PSAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI PSÓW.....	8
2.FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI KOTAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI KOTÓW.....	10
3. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI GOSPODARSKIMI.....	11
§5.SYTUACJA ZWIERZĄT BEZDOMNYCH W GMINIE KARPACZ.....	12
1. OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE.....	12
2. STAN AKTUALNY ZWIERZĄT BEZDOMNYCH.....	13
§6.PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI NA TERENIE MIASTA KARPACZ.....	15
1. FORMY OPIEKI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE MIASTA KARPACZ ORAZ PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE	15
2. DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I PRZECIWDZIAŁANIA BEZDOMNOŚCI.....	19
3. ZADANIA PRIORYTETOWE	20
4. PLAN WYDATKOWANIA ŚRODKÓW.....	24

WYJAŚNIENIE POJĘĆ

Ilekroć w niniejszym Programie pojawia się odniesienie do:

- **GMINY/MIASTA** – należy przez to rozumieć Gminę miejską Karpacz,
- **BURMISTRZA** – należy przez to rozumieć Burmistrza Miasta Karpacz,
- **URZĘDU MIEJSKIEGO** – należy przez to rozumieć Urząd Miejski w Karpaczu,
- **SCHRONISKA DLA ZWIERZĄT** – należy przez to rozumieć „Schronisko dla małych zwierząt” w Jeleniej Górze, ul. Spółdzielcza 33a,
- **WŁAŚCICIELA** – należy przez to rozumieć osobę będącą mieszkańcem Gminy Karpacz posiadającą zwierzę lub zwierzęta, o których mowa w Programie,
- **OPIEKUNA** – należy przez to rozumieć osobę, która sprawuje nadzór i opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami na terenie Gminy Karpacz,
- **PRZEDSTAWICIELA ORGANIZACJI SPOŁECZNEJ** – należy przez to rozumieć osobę, która działa i sprawuje opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami z upoważnienia Organizacji Społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

§ 1. Wprowadzenie

1. Światowa Deklaracja Praw Zwierząt uchwalona w roku 1977 w Londynie przez Międzynarodową Federację Praw Zwierząt, zaczynająca się od słów: „Z uwagi na to, że każde zwierzę ma pewne prawa, że nieznajomość i lekceważenie tych praw sprowadziły człowieka i prowadzą go nadal na drogę przestępstw przeciwko naturze i zwierzętom; że uznania przez gatunek ludzki prawa innych gatunków zwierzęcych do egzystencji stanowi podstawę współistnienia wszystkich istot żywych; że człowiek popełnia zbrodnię ludobójstwa; że poszanowanie zwierząt przez człowieka wiąże się z poszanowaniem ludzi między sobą i że już od najmłodszych lat należy człowieka uczyć obserwować, rozumieć, szanować i kochać zwierzęta (...)”, kompleksowo prezentuje kluczowe postulaty i pożądane wzorce odnoszące się do postępowania człowieka wobec zwierząt. Z treści Deklaracji wynika m.in., że „każde zwierzę ma prawo oczekiwać od człowieka poszanowania, opieki i ochrony” oraz „porzucenie zwierzęcia jest aktem okrutnym i nikczemnym”. Problem respektowania praw zwierząt i podejścia do ich kwestii w sposób opierający się na zasadach humanitaryzmu, empatii i troski wymaga działań na szczeblu światowym i dążenia do kształtowania i rozwijania świadomych, zgodnych z tymi zasadami postaw. Deklaracja jest postulowanym zestawem reguł postępowania, zapewnia wytyczne i nadaje kierunki rozwoju na poziomie poszczególnych państw. Treść preambuły, jak i cały akt prawny, jest powszechnie uznany za pewnego rodzaju konstytucję torującą drogę dalszym rozwiązaniom normatywnym w tym zakresie. Choć Deklaracja nie ma charakteru wiążącego, to jednak wywarła duży wpływ na obecny kształt statusu prawnego zwierząt.

2. Na szczeblu prawa polskiego szeroko rozumiana ochrona zwierząt regulowana jest aktami rangi ustawowej i aktami do niej wykonawczymi – rozporządzeniami. Są one implementacją przepisów ustanowionych w obrębie Unii Europejskiej oraz wyrazem potrzeby regulacji zagadnień związanych z ochroną zwierząt w prawie krajowym. Dotychczas obowiązująca ustawa o ochronie zwierząt z dniem 16 września 2011 roku uległa zmianie, rozszerzając zakres objęty regulacją prawną. Zmiana ustawy stanowi odzwierciedlenie potrzeby reagowania na zmieniające się otoczenie i jego aktualne zagrożenia. Poszerzeniu uległ m.in. katalog zakazów związanych z niewłaściwym traktowaniem zwierząt oraz obowiązki w zakresie ich ochrony na szczeblu gminnym. Problemy wcześniej niedostrzeżone lub nie wywierające skutków o zasięgu ogólnym zostały uwzględnione w nowo obowiązujących postanowieniach.

3. Mając na uwadze fakt, że zwierzę nie jest rzeczą, a istotą żyjącą i zdolną do odczuwania bólu oraz cierpienia, człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę oraz opiekę. Do zasadniczych praw zwierząt zalicza się najczęściej prawo do życia i prawo do wolności od cierpienia. Każde

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

zwierzę wymaga traktowania w sposób humanitarny, czyli uwzględniający jego potrzeby i zapewniający mu opiekę i ochronę. Zabronione jest niehumanitarne zabijanie oraz znęcanie się nad zwierzętami, które należy rozumieć jako zadawanie lub świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień. Ból i cierpienie zadaje się zwierzęciu również poprzez porzucanie go przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje. Problem porzucania zwierząt, w szczególności psów i kotów, prowadzący do ich bezdomności, z roku na rok przybiera coraz większe rozmiary. Bezdomność zwierząt jest zagadnieniem złożonym, a jego źródeł należy doszukiwać się w zachowaniach i postawach ludzkich.

4. W Polsce każdego roku dziesiątki tysięcy psów i kotów jest porzucanych przez swoich właścicieli. Najczęstszym powodem takiego postępowania jest ludzka niedojrzałość i nieodpowiedzialność, prowadząca do podejmowania nieprzemyślanych decyzji, których skutki ważą na dalszym życiu i zdrowiu będących pod opieką człowieka zwierząt domowych. Całkowicie zależne od pomocy człowieka zwierzę w momencie porzucenia jest bezbronne, dezorientowane i niezdolne do samodzielnego życia. Takie zdarzenia zazwyczaj prowadzą do traumatycznych przeżyć, trwałego urazu i nieufności w stosunku do wszystkich ludzi. Bezdomność zwierząt jest często również skutkiem zmieniającej się mody na określone rasy i gatunki, co prowadzi do pozbywania się, wcześniej nabytych, a uznawanych obecnie za mniej popularne, zwierząt. Pozbywanie się psów i kotów z hodowli i targowisk oraz ich niekontrolowane nadmierne rozmnażanie również przyczynia się do wzrostu liczby zwierząt bezdomnych.

5. Za problem bezdomności zwierząt odpowiedzialność ponosi człowiek i to on powinien zmienić swoje postawy i postępowanie, aby sytuacja mogła ulec poprawie. Los zwierząt zależy całkowicie od świadomych i odpowiedzialnych działań ludzi, którzy swoim postępowaniem wobec zwierząt dają wyraz poszanowaniu zasad humanitaryzmu i jednocześnie świadectwo własnego człowieczeństwa. Przeciwdziałać bezdomności może każdy, a zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom należy do zadań własnych gminy i jest regulowane ustawowo. Nowelizacja ustawy o ochronie zwierząt, dostrzegając narastający problem bezdomności i konieczności jej skutecznego zapobiegania, poszerza katalog obowiązkowych elementów gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania ich bezdomności.

§ 2. PODSTAWA PRAWNA

1. W aktualnym stanie prawnym, działania mające na celu opiekę nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt wchodzą w zakres zadań własnych gmin.

- **Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1399, z późn. zm.) określa w art. 3 ust. 2 następujące obowiązkowe

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

zadania gminy:

„Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności: (...) zapobiegają bezdomności zwierząt na zasadach określonych w przepisach o ochronie zwierząt (...)”.

- **Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt** (t.j.Dz. U. 2013 r., poz. 856, z późn. zm.) w art. 11 ust. 1 zakłada, że:

„Zapewnianie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie należy do zadań własnych gminy”.

2. Art.11a wyżej wymienionej ustawy o ochronie zwierząt brzmi:

„1. Rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.

2. Program, o którym mowa w ust. 1, obejmuje:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 6) usypianie ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

3. Program, o którym mowa w ust. 1, może obejmować plan znakowania zwierząt w gminie.

4. Realizacja zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 3–6, może zostać powierzona podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt.

5. Program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.

6. Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, przygotowuje wójt (burmistrz, prezydent miasta).

7. Projekt programu, o którym mowa w ust. 1, wójt (burmistrz, prezydent miasta) najpóźniej do dnia 1 lutego przekazuje do zaopiniowania:

- 1) właściwemu powiatowemu lekarzowi weterynarii,
- 2) organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, działającym na obszarze gminy,

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

3) *dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy.*

8. *Podmioty, o których mowa w ust. 7, w terminie 21 dni od dnia otrzymania projektu programu, o którym mowa w ust. 1, wydają opinie o projekcie. Niewydanie opinii w tym terminie uznaje się za akceptację przesłanego programu.”*

3. W myśl ustawy o ochronie zwierząt, problem bezdomnych zwierząt rozwiązywany jest przez gminy na dwóch płaszczyznach:

- zapobiegania, o którym mowa w art. 11a (sterylizacja, adopcja, usypianie ślepych miotów) oraz
- zapewniania opieki zwierzętom aktualnie bezdomnym w niekomercyjnych schroniskach prowadzonych przez organizacje społeczne.

Pojęcie **opieka** nie jest w ustawie precyzowane, w związku z tym można przyjąć, iż nieodzownym warunkiem uznania jakiegoś sposobu postępowania za *opiekę* jest wiedza opiekuna o losie przedmiotów jego opieki, identyfikowanych jako poszczególne osobniki.

4. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt zakłada *opiekę nad* zwierzętami, podczas gdy ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odnosi się do *zapobiegania bezdomności zwierząt*. Realizacja zadania zapewnienia bezdomnym zwierzętom *opieki* zawiera w sobie praktycznie realizację zadania ochrony przed nimi. Właściwa i dostateczna opieka nad zwierzętami zapobiega bowiem sytuacji, w której mogłyby one stanowić zagrożenie dla ludzi. Należy jednak pamiętać, że działanie odwrotne – każde usuwanie zagrożenia ze strony bezdomnych zwierząt, nie stanowi tym samym sprawowania nad nimi *opieki*.

§ 3. CELE ORAZ WYKONAWCY PROGRAMU

1. Głównym celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na obszarze Gminy. Program jest wyrazem wypełnienia obowiązku prawnego nałożonego na gminy, a jego cel realizowany jest poprzez podejmowanie odpowiednich działań, będących przedmiotem kolejnych rozdziałów Programu.

2. ZAKRES PODMIOTOWY

Program Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt wprowadzany jest do gminnego porządku prawnego corocznie w formie uchwały. Programem objęte są zwierzęta bezdomne, w szczególności psy i koty, przebywające w granicach administracyjnych Gminy.

Realizacja działań w zakresie opieki nad zwierzętami bezdomnymi i przeciwdziałania bezdomności zwierząt możliwa jest przy wzajemnej współpracy:

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

- a) Urzędu Miejskiego,
- b) Straży Miejskiej,
- c) Policji,
- d) Upoważnionego Przedstawiciela Organizacji Społecznej,
- e) oraz wszystkich mieszkańców Karpacza.

3. ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy polega w szczególności na:

- a) Zapewnieniu bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- b) Sprawowaniu opieki nad kotami wolno żyjącymi oraz ich dokarmianie.
- c) Odławianiu bezdomnych zwierząt z terenu Gminy,
- d) Przeprowadzaniu zabiegów sterylizacji lub kastracji zwierząt przebywających w Schronisku,
- e) Poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt bezdomnych,
- f) Usypianiu ślepych miotów,
- g) Wyznaczeniu gospodarstwa rolnego, które zapewni miejsce dla zwierząt gospodarskich,
- h) Zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

4. Koszty realizacji Programu ponosi w całości Gmina.

§ 4. Formy opieki nad zwierzętami bezdomnymi i sposoby zapobiegania bezdomności

1. Formy opieki nad bezdomnymi psami i sposoby zapobiegania bezdomności psów

1) Do obowiązków Gminy należy podejmowanie działań mających na celu sprawowanie opieki nad psami bezdomnymi oraz zapobieganie zjawisku bezdomności wśród psów. Zapewnienie opieki bezdomnym psom z terenu Karpacza polegać powinno w szczególności na poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt oraz zachęcaniu mieszkańców do dokonywania adopcji. Poszukiwanie nowych właścicieli oraz prowadzenie akcji i propagowanie postaw, mających na celu zachęcanie mieszkańców do dokonywania adopcji psów jest jednym z najbardziej efektywnych sposobów przeciwdziałania bezdomności zwierząt. Problem bezdomności psów nie może zostać rozwiązany bez pomocy i wsparcia mieszkańców, w związku z czym Gmina powinna dążyć do wprowadzenia wszelkich mechanizmów zachęcających do adopcji.

2) Do obowiązków Gminy należy również odławianie bezdomnych psów i zapewnienie im miejsca

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

w schronisku. Konieczne jest zatem zorganizowanie jednostki, zajmującej się odławianiem bezdomnych zwierząt z terenu Gminy i ich transportem do schroniska. Odławianie zwierząt bez zapewnienia im miejsca w schronisku będzie niedopuszczalne. Wyjątek będzie stanowiła sytuacja, w której zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt.

Zmniejszeniu populacji bezdomnych psów mają służyć obligatoryjne zabiegi sterylizacji lub kastracji przeprowadzane w schronisku przez lekarza weterynarii, które stanowią najskuteczniejszą metodę walki z niechcianym i niekontrolowanym rozrodem zwierząt bezdomnych. Ponadto usypianie ślepych miotów dokonywane przez schronisko lub służby weterynaryjne również pozwalają na zmniejszenie ilości bezdomnych psów. Zabiegi te w sposób humanitarny pozwalają sprawować nadzór nad liczbą rodzących się psów i uniknąć tym samym późniejszego problemu nadpopulacji.

3) Z dotychczasowej analizy i badań wynika, iż zabiegi nie oddziałują negatywnie na zdrowie zwierząt. Pokrycie kosztów sterylizacji i kastracji odbywać się będzie z budżetu Gminy i w porównaniu z nakładami ponoszonymi w związku z odławianiem bezdomnych zwierząt i zapewnianiem im miejsca w schroniskach ma to być koszt, który w przyszłości zaowocuje redukcją wydatków na walkę z bezdomnością zwierząt. Szacunkowy jednostkowy koszt zabiegu sterylizacji lub kastracji jest dużo niższy niż koszt odłowienia i utrzymywania zwierzęcia w schronisku. Zabiegi są usługą wykonywaną jednokrotnie w ciągu całego życia zwierzęcia i pozwalają całkowicie wyeliminować możliwość dalszego rozrodu. W zależności od regionu Polski ceny zabiegów wahają się od kilkudziesięciu do kilkuset złotych, podczas gdy koszt codziennego utrzymania jednego zwierzęcia w schronisku oscyluje wokół kilku złotych. Przeprowadzone zabiegi mają na celu zapewnienie gminie kontroli i ograniczenie liczby nowych zwierząt w schronisku, a co za tym idzie redukcję kosztów utrzymania całego schroniska.

4) Do zadań Gminy należy zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem psów. Rozpowszechnienie informacji o przychodni weterynaryjnej podejmującej interwencję w takich przypadkach ułatwi mieszkańcom podjęcie szybkich i zdecydowanych działań i tym samym usprawni działania w tym zakresie. Informacja powinna być rozpowszechniana przy użyciu wszystkich dostępnych środków przekazu na terenie Gminy, włączając w to plakaty i ulotki będące do pobrania w Urzędzie Gminy, lecznicach, schronisku i innych dostępnych dla mieszkańców miejscach.

5) Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom może się również odbywać poprzez rejestrację psów, będących własnością mieszkańców lub ich znakowanie. Elektroniczne znakowanie psów stanowi jedną z metod przeciwdziałania bezdomności zwierząt. Dzięki znakowaniu można m.in. szybko ustalić właściciela zagubionego psa i zawiadomić go o odnalezieniu zwierzęcia.

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

Elektroniczne oznakowanie psa jest niezbędnym wymogiem, aby podróżować z czworonogiem po krajach Unii Europejskiej. Wszczepianie zwierzętom pod skórę miniaturowych układów elektronicznych, przechowujących numer, umożliwia ich szybką identyfikację. Zaletą czipów jest niemożność ich zgubienia, tak częsta w przypadku obroży, plakietek i innych identyfikatorów zewnętrznych. Czipowanie jest technicznie bardziej zaawansowanym sposobem znakowania, w porównaniu do wypalania znamion, kolczykowania czy tatuaży. Działaniem nierozdzielnie związanym z czipowaniem jest tworzenie baz danych, czyli rejestru zwierząt oznakowanych, w którym dokonuje się aktualizacji spisów zwierząt oraz zakup czytników do czipów. Tylko kompleksowa i właściwa organizacja całego systemu gwarantuje jego efektywność. Same mikroczipy nie stanowią metody rozwiązywania problemu bezdomnych zwierząt. Są tylko znacznym ułatwieniem w przypadku odnajdywania zwierząt, które zaginęły i są aktywnie poszukiwane przez swoich właścicieli, a zostały wcześniej poddane znakowaniu. Gmina Karpacz nie przewiduje znakowania zwierząt.

2. FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI KOTAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI KOTÓW

1) Kluczową kwestią w zakresie działań podejmowanych na rzecz opieki nad kotami jest rozróżnienie zwierząt bezdomnych od kotów wolno żyjących.

Koty wolno bytujące nie są bezdomne (zgodnie z art. 4 ust. 16 zwierzęta bezdomne to „zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały”). Takie koty od urodzenia nie posiadały ani właściciela ani opiekuna i zazwyczaj nie potrzebują tego rodzaju pomocy, w odróżnieniu od kotów bezdomnych, zagubionych lub porzuconych przez dotychczasowych właścicieli.

Zdrowe zwierzę wolno bytujące nie pozwoli człowiekowi się pochwycić, a chore i niezdolne do ucieczki będzie utrudniało działania zmierzające do pomocy (poprzez drapanie, gryzienie, warczenie). Kot domowy, natomiast, jest przyzwyczajony do obecności ludzi i sam szuka towarzystwa człowieka, odpowiada na zawołanie, z chęcią pozwala na głaskanie. Obserwacja reakcji i zachowania zwierzęcia pozwala na właściwą kwalifikację napotkanego kota i dobranie właściwej ścieżki postępowania w zastanej sytuacji.

2) Zapobieganie bezdomności kotów opiera się na zapewnieniu opieki zagubionym i porzuconym kotom z terenu Gminy, w szczególności poprzez zapewnienie im miejsca w schronisku oraz poszukiwanie nowych właścicieli. Prowadzenie kampanii zachęcających mieszkańców do adopcji bezdomnych zwierząt oraz opracowanie mechanizmów wspierania takich postaw może pomóc w znacznym stopniu zredukować liczbę kotów pozostających bez domu i opieki.

3) Do zmniejszenia populacji kotów nie posiadających właścicieli może się również przyczynić ich

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

planowa sterylizacja lub kastracja. Poprzez stosowanie tego rodzaju zabiegów możliwa jest zorganizowana kontrola liczby zwierząt i tym samym właściwe zaplanowanie i realizacja założeń związanych z zapewnieniem im opieki. Zabieg sterylizacji lub kastracji zwierząt w schroniskach należy do obowiązkowych zadań Gminy i stanowi jedną z najskuteczniejszych metod walki z nadpopulacją zwierząt bezdomnych. Ponadto usypianie ślepych miotów dokonywane przez schronisko lub służby weterynaryjne również pozwalają na zmniejszenie ilości bezdomnych kotów. Zabiegi te w sposób humanitarny pozwalają sprawować nadzór nad liczbą rodzących się kotów i uniknąć tym samym późniejszego problemu nadpopulacji.

4) Opieka nad kotami wolno żyjącymi różni się od działań podejmowanych na rzecz zwierząt bezdomnych i polega głównie na ich dokarmianiu. Zwierzęta przebywające na terenie danej Gminy, w zależności od stopnia jej zurbanizowania, mają zazwyczaj coraz większe trudności z utrzymaniem się przy życiu. Brak dostępu do niezamieszkałych ciepłych pomieszczeń, szczelnie zamknięte pojemniki z odpadami oraz rozbudowa infrastruktury kosztem powierzchni środowiska naturalnego niejednokrotnie uniemożliwia samodzielne bytowanie. Okresem szczególnie uciążliwym jest sezon zimowy, podczas którego niskie temperatury stanowią dodatkowe zagrożenie dla życia zwierząt nie posiadających domu. Dostarczenie posiłków kotom wolno żyjącym umożliwia ich przetrwanie w przypadku braku możliwości samodzielnego zdobycia pokarmu. Należy pamiętać, że dokarmianie kotów powoduje, że stają się one uzależnione od dokarmiających i aby pomoc zapewniana zwierzętom nie przynosiła szkody, powinna być ona regularna i długofalowa. Opieka nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie, mieści się w zakresie zadań własnych Gminy.

5) Ważnym postępowaniem w zakresie opieki nad kotami bezdomnymi i wolno bytującymi jest zapewnienie im opieki weterynaryjnej w przypadku napotkania zwierzęcia chorego lub ranego. W takich przypadkach reagować może i powinien każdy mieszkaniec Gminy. Zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem kotów spoczywa na Gminie.

3. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI GOSPODARSKIMI

1) W przypadku zwierząt gospodarskich, które uciekły bądź się zgubiły i nie potrafią same trafić do domu, kluczową rolę odgrywa ich właściwa identyfikacja – odczytanie oznakowania zwierzęcia i powiadomienie jego właściciela. W razie wątpliwości co do własności, jednostką, która powinna zostać poinformowana o takim fakcie jest Urząd Miejski. W następstwie zgłoszenia Burmistrz przedsięwzięcie odpowiednie kroki. W przypadku zaistnienia okresu bezdomności wśród zwierząt gospodarskich priorytetem jest zapewnienie im miejsca do przebywania i podstawowa opieka na tym etapie oraz aktywne poszukiwanie właściciela.

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

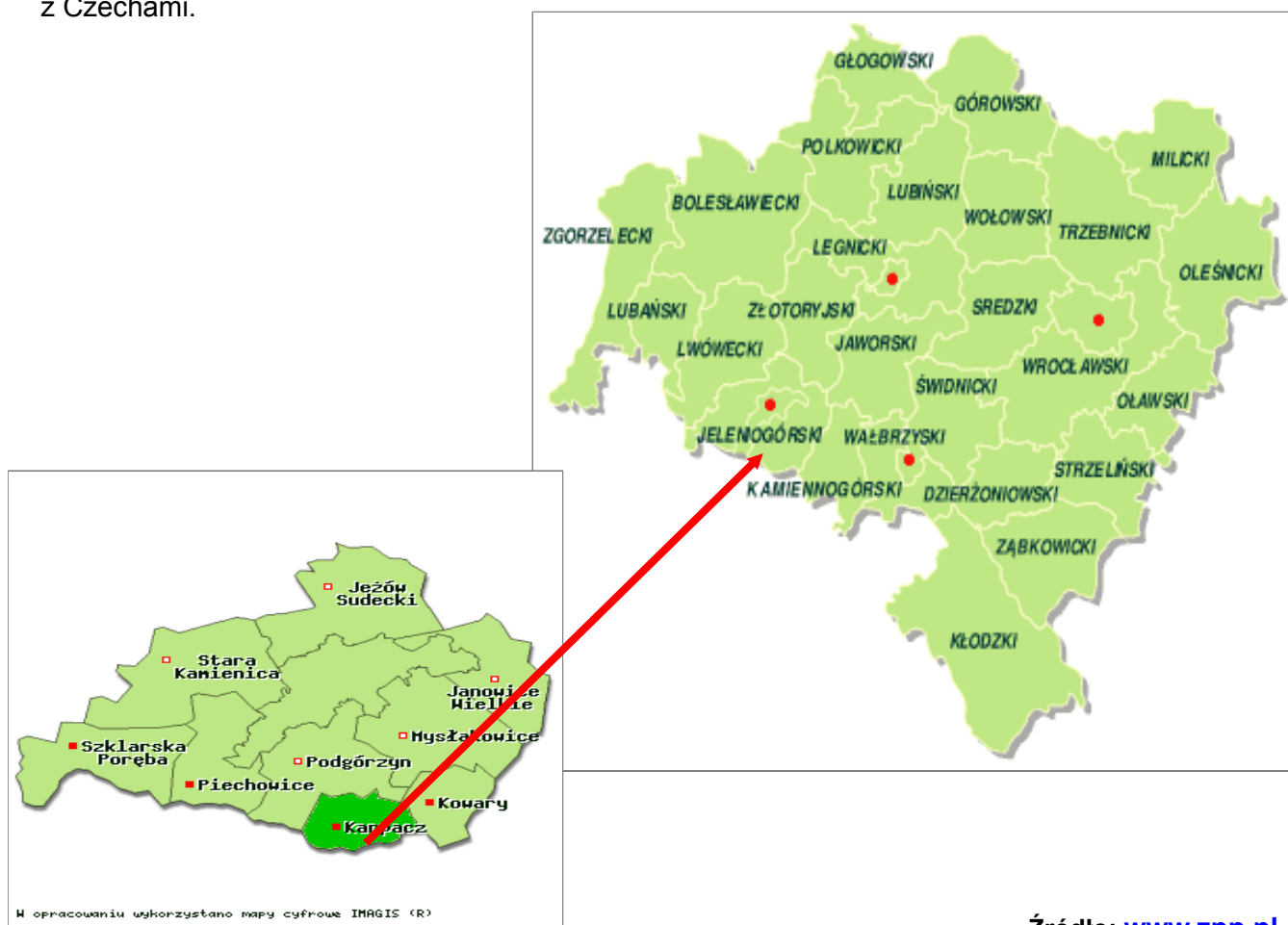
2) Przypadki bezdomności wśród zwierząt gospodarskich są bardzo rzadkie, jednak ustawodawca przewidział taką możliwość i nałożył na gminy obowiązek wskazania gospodarstwa rolnego, które zajmować się będzie przyjmowaniem i opieką nad takimi zwierzętami. Selekcji gospodarstwa i jego wsparcia dokonać powinien organ sprawujący władzę w gminie – jej wójt, burmistrz lub prezydent.

§ 5. SYTUACJA ZWIERZĄT BEZDOMNYCH W GMINIE KARPACZ

1. OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE

1) Gmina Karpacz jest gminą miejską położoną w województwie dolnośląskim, w południowej części powiatu jeleniogórskiego. Obecnie Karpacz jest jednolitym organizmem miejskim, który jednak powstał z kilku dawniejszych osiedli, wsi, osad oraz skupisk bud pasterskich.

2) Gmina Karpacz jest typową gminą górską, leży w Karkonoszach w dolinie Łomnicy i jej dopływów u podnóża Śnieżki. Sąsiaduje z Gminami Podgórzyn i Kowary, a od strony południowej z Czechami.

Źródło: www.zpp.pl

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

3) Karpacz ze względu na doskonałe warunki terenowe i pogodowe, jest nie tylko atrakcyjnym ośrodkiem sportów zimowych czy stacją klimatyczną, ale również jest to punkt wyjściowy dla licznych szlaków turystycznych. Innymi słowy jest to idealne miejsce dla wszystkich osób, które pragną uciec od zgiełku wielkich miast i poobcować z przyrodą, albo po prostu aktywnie spędzić wolny czas. Turyści odwiedzający miasto mogą skorzystać z bogatej bazy wypoczynkowo – noclegowej o wysokim standardzie oraz zróżnicowanej ofercie cenowej.

4) Podczas spaceru po mieście można udać się m.in. do Kościółka Wang, czyli perły dwunastowiecznej drewnianej architektury skandynawskiej, do Miejskiego Muzeum Zabawek, którego zbiory zawierają ponad 2 tysiące eksponatów ofiarowanych głównie przez Henryka Tomaszewskiego, do Muzeum Sportu i Turystyki, które gromadzi eksponaty, dokumenty i wszelkie pamiątki związane z rozwojem sportu, turystyki i ochroną przyrody oraz doznać niepowtarzalnych wrażeń w podziemiach "Karkonoskich Tajemnic". Przechadzając się deptakiem zobaczyć odlane z brązu ślady Ludzi Gór na skwerze Ślady Zdobywców. Miłośnicy wrażeń mają do dyspozycji najdłuższy w Polsce letni tor saneczkowy oraz alpejski tor bobslejowy „Alpine – Coaster”. Ponadto miasto daje możliwość poznania uroków wspinaczki skałkowej, dysponuje kortami do gry w tenisa oraz wypożycza rowery, aby każda osoba mogła zwiedzić atrakcyjne okolice na dwóch kółkach. Karpacz jest również niezwykle atrakcyjnym miejscem dla miłośników sportów zimowych, ponieważ posiada wymarzone warunki do jazdy na nartach czy snowboardzie. Kilkanaście stoków narciarskich jakimi dysponuje miasto, posiada wyciągi oraz wypożyczalnie sprzętu.

5) Walory Miasta są wyraźnie zaakcentowane i zachęcają wszystkich turystów do odwiedzania jego terenów. Na poziom atrakcyjności Miasta zdecydowanie wpływa jego umiejętność uporządkowania kwestii związanej z zapewnieniem opieki zwierzętom bezdomnym i zapobieganiem bezdomności na jego terenie. Właściwe wdrożenie Programu pomoże Miastu w utrwaleniu dobrego wizerunku, a także zachęci mieszkańców i inne gminy do świadomego, humanitarnego działania na rzecz praw i ochrony zwierząt.

2. STAN AKTUALNY ZWIERZĄT BEZDOMNYCH

1) W 2014 roku z terenu Miasta Karpacz umieszczono w Schronisku dla Małych Zwierząt w Jeleniej Górze 14 psów. Odnotowano również kilka przypadków bezdomnych zwierząt, które zostały natychmiastowo adoptowane i Miasto nie ponosiło żadnych kosztów związanych z tymi interwencjami. W 2014 r. miało również 11 zdarzeń z udziałem dzikich zwierząt, czego przyczyną jest fakt, iż 2/3 obszaru Gminy to tereny leśne. Ze względu na fakt, że nie odnotowano zgłoszeń odnoszących się do zwierząt gospodarskich, można wnioskować, że problem bezdomności zwierząt na tym terenie ogranicza się głównie do psów i kotów.

2) Problem bezdomnych zwierząt na terenie Karpacza rozwiązywany jest w następujący sposób:

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

osoba przyjmująca zgłoszenie dotyczące bezdomnych psów i kotów każdy przypadek traktuje indywidualnie, tzn. po otrzymaniu zgłoszenia pracownik udaje się do miejsca, gdzie znajduje się zabłąkane zwierzę oraz próbuje ustalić przyczynę bezdomności. Czasami okazuje się, że zwierzę ma swojego właściciela, tylko po prostu mu uciekło. W niektórych przypadkach, jeżeli czworonóg nie zachowuje się agresywnie albo jest to szczeniak, szybko znajduje się nowego właściciela. W trakcie wyjaśniania przyczyn bezdomności w większości przypadków w latach wcześniejszych okazywało się, że ułożone i spokojne zwierzę zostało po prostu porzucone przez swojego opiekuna, który wyjeżdżając z miasta po odbyciu wypoczynku, postanowił pozbyć się czworonoga. Osoba udająca się na interwencję ocenia stan zwierzęcia i powiadamia odpowiednie służby, z którymi miasto ma podpisane umowy. Jeżeli jednak zwierzę zachowuje się agresywnie lub jest ranne, powiadamiany jest lekarz weterynarii, który podejmuje odpowiednie kroki mające pomóc zwierzęciu.

3) Skala i zasięg zjawiska bezdomności wśród zwierząt dotyczy całego terenu Miasta, nie wyróżnia się szczególnie narażonych i problematycznych obszarów. Ze względu na charakter Miasta, które jest głównie miejscem atrakcyjnym turystycznie, dużym problemem wpływającym na występowanie zwierząt bezdomnych, jest porzucanie ich przez osoby przyjeżdżające na wypoczynek. Porzucanie zwierząt nie tylko sprawia, że są one zdezorientowane i nie mają gdzie się podziać, ale również takie postępowanie zwiększa ich koncentrację na obszarze Miasta Karpacz, prowadząc tym samym do poszerzenia zakresu problemu. Miasto w takim przypadku zmuszone jest do podejmowania działań na większą skalę i reagowania w przypadkach zwierząt, których bezdomność nie jest pierwotnie związana z jej obszarem.

4) Problem bezdomności zwierząt na terenie Miasta jest szczególnie dostrzegalny w okresie letnim (wakacyjnym), zimowym, podczas ferii oraz długich weekendów, czyli w okresach o wmożonym ruchu turystycznym – przyjazdu turystów w celu wędrowki po górach albo uprawiania sportów zimowych. Liczba porzucanych wtedy zwierząt drastycznie wzrasta. Wyjeżdżający właściciele czworonogów zostawiają swoje zwierzęta, porzucają w ustronnych miejscach, przywiązują do drzew lub też w inny sposób się ich pozbywają. Oprócz oczywistego braku wrażliwości, odpowiedzialności i wyobraźni, takie zachowanie cechuje się również dużym okrucieństwem i powinno zostać stanowczo potępione.

5) Do 2012 r. największym problemem dla Miasta Karpacz było umieszczanie bezdomnych zwierząt w schronisku, ponieważ większość z nich było przepelnionych oraz nie miało możliwości przyjęcia kolejnego podopiecznego. Dodatkowym problemem był brak konkretnie opracowanej procedury postępowania, w przypadku pojawienia się błąkającego czworonoga. Opracowanie programu w znacznym stopniu ułatwiło wykonywanie zadań nałożonych ustawą.

§ 6. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobieganie bezdomności na terenie Miasta Karpacz

1. Formy opieki i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Karpacz oraz podmioty odpowiedzialne

1) Zgodnie z art. 11a znowelizowanej ustawy Gmina zobligowana jest do zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt. Przez termin *schronisko* rozumie się miejsce przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi, spełniające warunki określone w ustawie z 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (t.j.Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372, Nr 78, poz. 513, z 2013 r. poz. 1287, z 2014 r. poz. 29). Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wydano Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. Nr 158, poz. 1657) schronisko dla zwierząt powinno być zlokalizowane w miejscu oddalonym co najmniej o 150 m od siedzib ludzkich, obiektów użyteczności publicznej, zakładów należących do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, zakładów należących do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt, zakładów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przechowywania, operowania, przetwarzania, wykorzystywania lub usuwania ubocznych produktów zwierzęcych, rzeźni, targów, spędów, ogrodów zoologicznych oraz innych miejsc gromadzenia zwierząt. Teren, na którym zlokalizowane jest schronisko, powinien być utwardzony i ogrodzony. W schronisku wyodrębnia się m. in. następujące pomieszczenia: przeznaczone do wykonywania zabiegów leczniczych i chirurgicznych, izolowania zwierząt chorych, utrzymywania zwierząt zdrowych (osobne dla samców, samic), boksy przeznaczone na kwarantannę, pomieszczenia do przechowywania produktów leczniczych, karmy, środków dezynfekcyjnych. Pomieszczenia powinny zapewnić zwierzętom swobodne poruszanie się, posiadać legowisko i stały dostęp do wody pitnej. Podmiot prowadzący schronisko zapewnia zwierzętom opiekę weterynaryjną i prowadzi wykaz zwierząt przebywających w schronisku.

2) Na Mieście ciąży odpowiedzialność za bezdomne zwierzęta znajdujące się na jego terenie. Odpowiedzialność ta wyraża się zarówno w ich odłowieniu, zapewnieniu im miejsca w schronisku, jak i zapewnieniu niezbędnej opieki. Obowiązkowym zadaniem Miasta jest również przeprowadzenie sterylizacji lub kastracji zwierząt w Schronisku oraz poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych.

W związku z powyższym w Gminie Karpacz kwestia ta została rozstrzygnięta w ten sposób, że

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

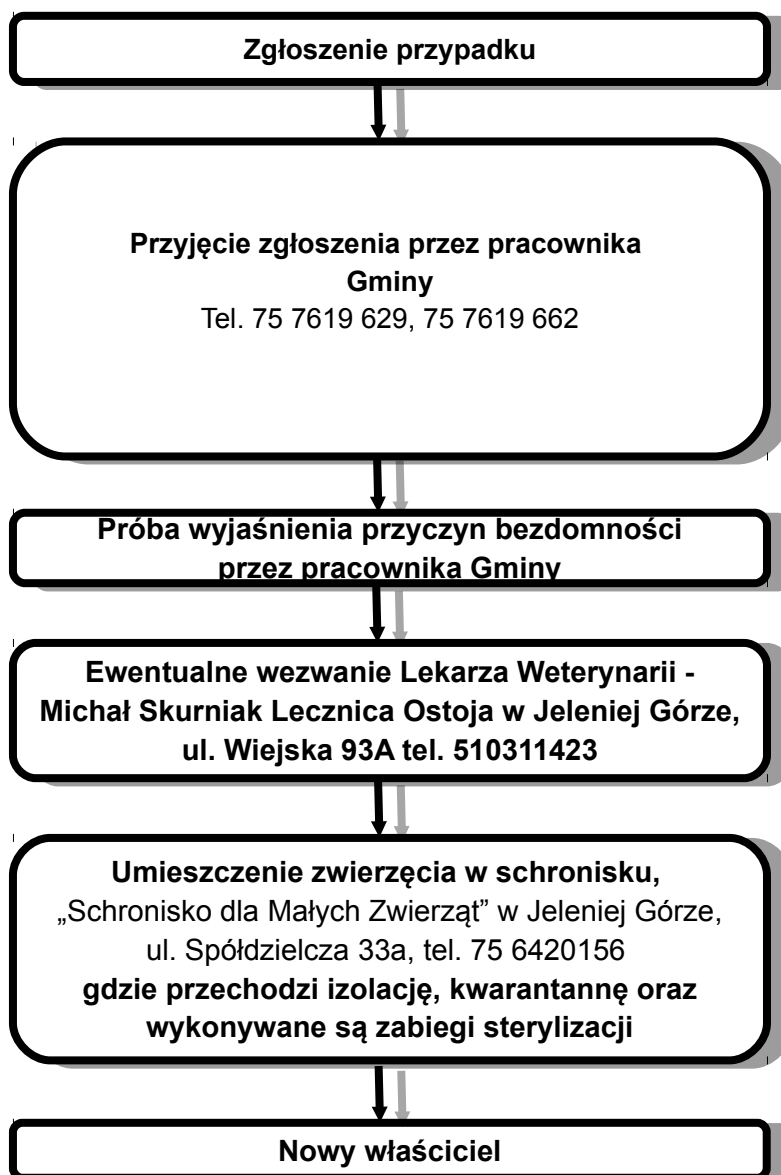
wszystkie zgłoszenia mieszkańców gminy odnośnie bezdomnych zwierząt będzie przyjmował odpowiedzialny pracownik Gminy, który również w razie konieczności będzie interweniował tzn. jeżeli podczas wywiadu środowiskowego nie uda się ustalić właściciela bezdomnego zwierzęcia, niezwłocznie powiadomi Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej w Jeleniej Górze, z którym miasto ma podpisaną umowę na świadczenie usług m.in. w zakresie odłowów interwencyjnych. W ramach zawartej umowy przedsiębiorstwo zobowiązywało się również do umieszczenia odłowionego zwierzęcia w schronisku, zapewnienia mu w nim pobyt, a także opiekę lekarską obejmującą przebadanie, odrobaczenie, szczepienie przeciwko wściekliznie. Bezpańskie zwierzęta trafią do „Schroniska dla Małych Zwierząt” w Jeleniej Górze, gdzie przejdą izolację, kwarantannę oraz poddawane zostaną zabiegom sterylizacji/kastracji, które wykona lekarz weterynarii w Schronisku. W razie konieczności zwierzęta będą także leczone, a następnie przygotowywane do adopcji.

3) Miasto Karpacz nie planuje budowy schroniska dla zwierząt na swoim obszarze, gdyż nie dysponuje takim terenem, który spełniałby wymogi ustawy, a po za tym „Schronisko dla Małych Zwierząt” w Jeleniej Górze jest w stanie zapewnić miejsce wszystkim bezdomnym zwierzętom odłowionym z terenu miasta Karpacz.

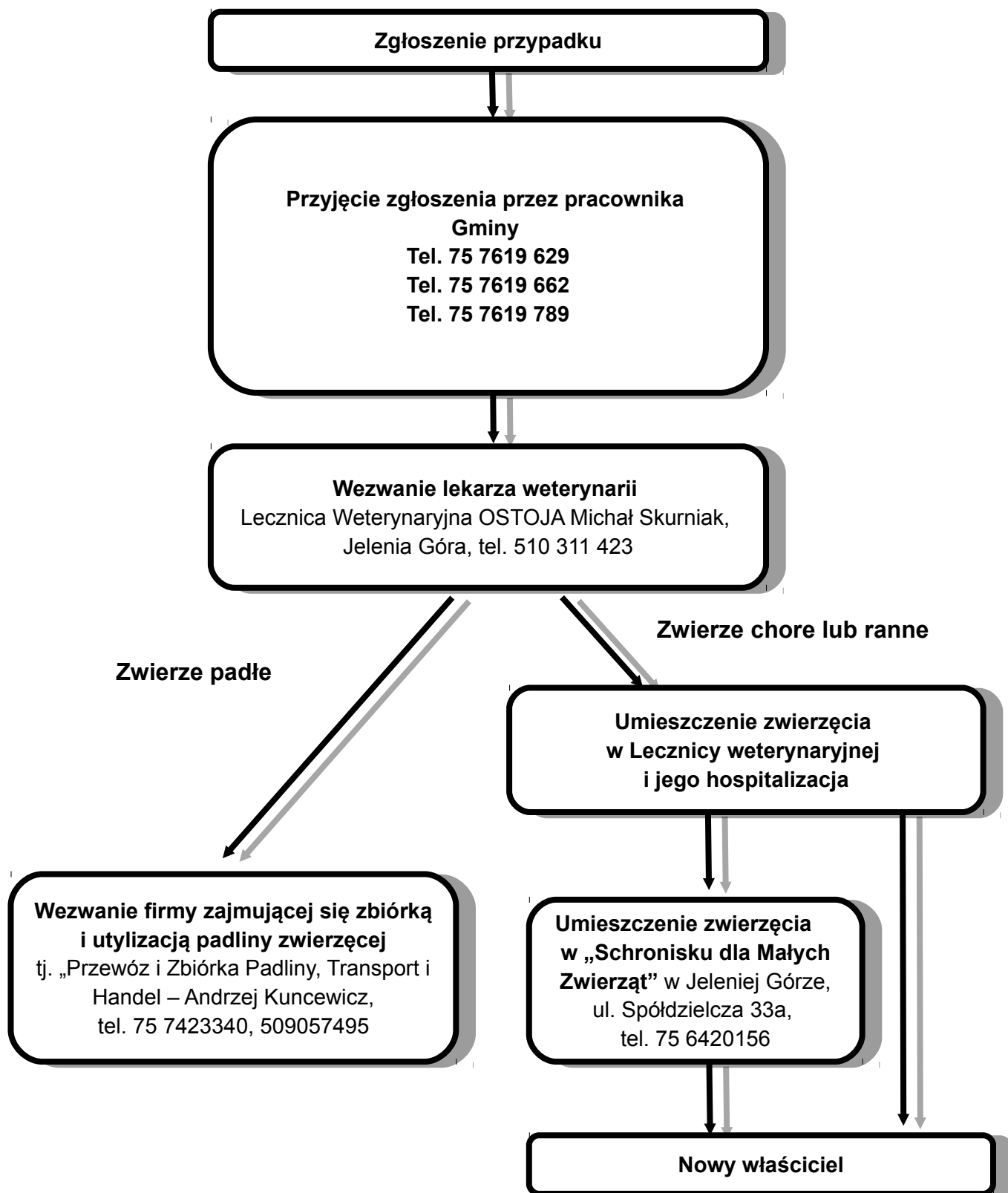
4) Uwzględniając charakter Miasta Karpacz, które jest przede wszystkim obszarem atrakcyjnym turystycznie, opieką nad kotami wolno żyjącymi oraz ich dokarmianiem, w głównej mierze będzie zajmować się, tak jak to miało miejsce do tej pory, obsługa obiektów usługowo – pensjonatowych i hotelowych. Gmina również część środków zarezerwowanych na realizację programu planuje przeznaczyć na dokarmianie tych zwierząt.

5) Poniżej została przedstawiona propozycja kolejnych kroków postępowania w przypadku zasygnalizowania przez mieszkańców miasta pojawienia się bezdomnego zwierzęcia oraz propozycja postępowania w momencie spotkania zwierzęcia chorego, rannego lub padłego.

**PRZYKŁADOWE POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE ZWIERZĘCIA POZOSTAJĄCEGO
BEZ OPIEKI**

**PRZYKŁADOWE POSTĘPOWANIE DOTYCZĄCE ZWIERZĘCIA CHOREGO,
RANNEGO LUB PADŁEGO**

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

6) Ze względu natomiast na fakt, że do tej pory na terenie Miasta nie zostały odnotowane przypadki występowania bezdomności wśród zwierząt gospodarskich, to w momencie pojawienia się błąkającego zwierzęcia gospodarskiego, pracownik przydzielony do przyjmowania zgłoszeń zwierząt bezdomnych, podejmie działania w celu ustalenia właściciela zwierzęcia. Do tego czasu zwierzę zostanie przyjęte do gospodarstwa rolnego zlokalizowanego we wsi Ścięgny nr 129 graniczącej z Karpaczem. Z właścicielem gospodarstwa Gmina podpisała stosowne porozumienie zapewniające miejsce dla tych zwierząt.

7) Natomiast całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, zapewniał będzie lekarz weterynarii, z którym Miasto podpisało umowę kompleksową w tym zakresie Lecznica Weterynaryjna OSTOJA Michał Skurniak w Jeleniej Górze, ul Wiejska 93A, 58-506 Jelenia Góra.

2. DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I PRZECIWDZIAŁANIA BEZDOMNOŚCI

1) Opieka nad zwierzętami bezdomnymi na obszarze Miasta Karpacz wykonywana będzie na podstawie umowy z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. z Jeleniej Góry. Umowa dotyczy wyłapywania zwierząt bezdomnych oraz utrzymania i sprawowania opieki nad nimi w Schronisku. Schroniskiem do którego trafią odłowione zwierzęta będzie „Schronisko dla Małych Zwierząt” w Jeleniej Górze zlokalizowane na ulicy Spółdzielczej 33a.

2) Schronisko jest wyposażone w 42 boksy, jeden boks z wybiegiem dla kotów, trzy izolatki, gabinet weterynaryjny, kuchnię dla zwierząt oraz pomieszczenia gospodarcze. Wszystkie boksy są zadaszony, z czego 11 z nich wchodzi w skład głównego budynku schroniska, w którym znajdują się pomieszczenia gospodarcze, biuro oraz zaplecze dla pracowników. Na pozostałe 31 boksów składają się wybiegi, w których umieszczone są budy dla psów. W przyszłości planuje budowę kolejnych boksów. Psy znajdujące się razem w boksach, lokowane są według: tej samej płci, rozmiaru (pies duży, średni, mały), temperamentu, natomiast psy zaliczające się do ras bojowych, a także ich mieszanki są na ogół umieszczane w boksach pojedynczo, aby uniknąć wzajemnych pogryzień.

3) Jeżeli człowiek nie ma możliwości przygarnięcia psa lub kota ze schroniska, ponieważ nie ma do tego celu odpowiednich warunków, albo jest już właścicielem czworonoga i nie może sobie pozwolić na kolejnego, a bardzo chce któremuś z nich pomóc, to schronisko daje możliwość skorzystania z tzw. adopcji wirtualnej. Adopcja odbywa się poprzez stronę internetową **www.jelenia.schronisko.pro** i jest doskonałym sposobem pomocy bezdomnemu zwierzęciu, dzięki czemu ma on zapewnione niezbędne środki do godziwego życia. Korzystając z tego rodzaju

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

adopcji, człowiek zobowiązuje się do regularnych, comiesięcznych wpłat na konto schroniska na utrzymanie "swojego" psa lub kota. Każdy może sam wybrać zwierzę, którym chce się wirtualnie zaopiekować, wystarczy kliknąć na zdjęcie wybranego czworonoga, a następnie wypełnić formularz, który się pojawi. Po zakończeniu procesu wirtualnej adopcji obok zdjęcia zwierzęcia, którym dana osoba zobowiązuje się opiekować, pojawi się jej imię i nazwisko oraz imię zwierzęcia nadane przez nowego właściciela.

4) Wirtualna adopcja może odbywać się na trzy różne sposoby:

- Adopcja indywidualna – kiedy każdy indywidualnie może zaopiekować się wybranym zwierzęciem i sprawić, że przestanie ono być bezpańskie, ponieważ nadając zwierzęciu imię, naje się mu tym samym tożsamość oraz przynależność do konkretnej osoby,
- Adopcja klasowa – zaopiekowanie się zwierzęciem przez klasę, jest doskonałym sposobem nauki odpowiedzialności dla dzieci. Dzieci mogą śledzić życie zaadoptowanego psa lub kota dzięki comiesięcznym sprawozdaniom, zabierać go na spacer, a także organizować zbiórki na rzecz czworonoga.
- Adopcja firmowa – czyli adopcja psa lub kota przez firmę, która może wpłynąć na budowanie pozytywnego wizerunku firmy.

3. ZADANIA PRIORYTETOWE

1) Istotnym zagadnieniem jest sprawne i skuteczne odławianie zwierząt oraz ich utrzymanie. Odławianie zwierząt bezdomnych i zapewnienie im miejsca w schronisku należy do obowiązkowych zadań własnych Miasta. Każde miasto musi poszukać i znaleźć możliwość zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Zabronione jest odławianie zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku, chyba, że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Bezdomne zwierzęta po odłowieniu powinny być niezwłocznie przewiezione do Schroniska. Używane przy odławianiu zwierząt metody i urządzenia nie powinny stwarzać zagrożenia dla zwierząt bezdomnych ani narażać ich na cierpienie lub ból. Ważnym zagadnieniem związanym ze Schroniskiem jest zapewnienie przebywającym w nim zwierzętom odpowiedniej opieki weterynaryjnej.

2) Odławianie, przewożenie i zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym będzie realizowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej zlokalizowane w Jeleniej Górze przy ul. Wolności 161/163, które zobowiązane jest do umieszczania odłowionych zwierząt w „Schronisku dla Małych Zwierząt” również mieszczącym się w Jeleniej Górze.

W ramach tej umowy MPGK w Jeleniej Górze zobowiązało się oprócz odławiania do przebadania zwierzęcia, odrobaczenia lub leczenia w przypadkach koniecznych.

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

3) Jednym ze sposobów ograniczającym problem bezdomności zwierząt jest poddawanie czworonogów zabiegom sterylizacji/kastracji. Zabiegi te w ramach umowy, będzie wykonywało Schronisko. Niektórzy boją się, że takie zabiegi zaszkodzą zdrowiu zwierząt, a tak naprawdę poddawanie zwierząt tym zabiegom chroni je przed nowotworami narządów rodnych, zapobiega ciążyom urojonym u suk, wysterylizowana samica staje się stabilniejsza psychicznie, natomiast wykastrowany samiec jest mniej pobudliwy, nie wdaje się w bójki.

4) Innym sposobem ograniczania bezdomności jest promocja i zachęcanie mieszkańców do adopcji zwierząt.

Adopcja zwierząt bezdomnych jest najskuteczniejszym sposobem rozwiązywania problemu zwierząt aktualnie pozbawionych właścicieli i opiekunów. Większość zwierząt przebywających w schronisku jest oswojona, żyła i dorastała z człowiekiem, ale z różnych powodów straciła właściciela. Często są to zwierzęta wychowane, ułożone, ufne i nauczone czystości. Zwierzęta przebywające w schronisku zostały również poddane obowiązkowym zabiegom sterylizacji lub kastracji, w związku z czym nie ma potrzeby przeprowadzania tych zabiegów we własnym zakresie. Gmina powinna promować świadome nabywanie zwierząt, oparte na rzetelnej analizie możliwości dla zapewnienia im odpowiedniej opieki. Decyzja o adopcji oddziałuje nie tylko na życie adoptujących i członków ich rodzin, ale również całkowicie odmienia dalsze losy zwierząt. W związku z powyższym istotne jest dokonanie rozsądnych wyborów oraz podjęcie przemyślanych i odpowiedzialnych decyzji. Warunki i zasady adopcji, pomimo różnic w zależności od schroniska i jego procedur wewnętrznych, posiadają cechy wspólne. Do schroniska przyjeżdżają zazwyczaj osoby wiedzące już, jakiego zwierzęcia szukają, a jeśli chodzi o sprecyzowanie pożądanego charakteru – pomocni są pracownicy schroniska, którzy mogą pokazać, które zwierzęta spełniają nasze oczekiwania. Spośród nich można wybrać czworonoga dla siebie, a gdy dokonamy już wyboru, zwierzę jest wyprowadzane przez pracownika z kojca. Po zapoznaniu i zaakceptowaniu z obu stron – zarówno naszej, jak i zwierzęcia – można dokonywać formalności związanych z adopcją zwierzęcia ze schroniska. Adoptować zwierzę może tylko osoba pełnoletnia, posiadająca przy sobie dowód osobisty oraz obrozę i smycz. Dane z dowodu osobistego zapisywane są w dokumentach schroniska. Adopcji można dokonać tylko osobiście, w dniach i godzinach otwarcia schroniska dla wizytujących. Adopcja zwierzęcia wiąże się z pokryciem opłaty adopcyjnej. Jest to częściowy zwrot kosztów szczepień i zabiegów – poprzez uzyskane w ten sposób pieniądze schronisko może uregulować koszty kolejnych zabiegów dla zwierząt u lekarza weterynarii (wysokość opłaty ustalana jest przez organ zarządzający schroniskiem). Po uiszczeniu opłaty zgodnej z cennikiem schroniska, właściciel otrzymuje potwierdzenie wpłaty, książeczkę zdrowia zwierzęcia z wpisanym szczepieniem przeciw wściekliźnie oraz indywidualny numer czip (jeśli taki

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

istnieje). Osoba adoptująca zwierzę podpisuje umowę adopcyjną, w której zobowiązuje się do dobrego traktowania nowego podopiecznego, a w wypadku, gdy nie będzie mogła się już dłużej nim opiekować – nie porzucania go, lecz oddania z powrotem do schroniska. Zwierzęta nie są nigdy wydawane do trzymania na łańcuchu oraz do warunków, które są gorsze od tych, jakie może zapewnić im schronisko. W razie stwierdzenia nieodpowiednich warunków lub nieodpowiedniego traktowania zwierzęcia, schronisko ma prawo zabrania go, jeśli wcześniejsze rozmowy z nowym właścicielem nie wpłyną na poprawę opieki i warunków. Adopcja jest również niemożliwa, gdy przygarnąc zwierzę chce osoba niepełnoletnia, będąca pod wpływem alkoholu albo sprawiająca wrażenie nieodpowiedzialnej. Zwierzę również nie zostanie wydane osobie, względem której istnieje podejrzenie, że trudni się handlem zwierzętami. Nie jest możliwe również adoptowanie zwierząt, na których wydanie nie zgadza się lekarz weterynarii. Zwierzę z kwarantanny jest wydawany jedynie tym osobom, które są w stanie udokumentować fakt, iż są jego prawnymi właścicielami. W innym przypadku nie istnieje możliwość adopcji zwierzęcia przebywającego na kwarantannie. Decydując się na adopcję należy pamiętać o kilku bardzo ważnych kwestiach. Decyzja powinna być wielokrotnie i dogłębnie przeanalizowana, zarówno pod kątem finansowym (zapewnienie pożywienia, akcesoriów, regularnych wizyt u weterynarza), jak i czasowym. Schronisko należy odwiedzić wielokrotnie, umożliwi to przeprowadzanie rozmów z pracownikami i wolontariuszami, co pozwoli na jednoznaczne określenie jakie dokładnie zwierzę jest przez nas poszukiwane. Po wybraniu zwierzęcia, aby uniknąć podjęcia pochopnej decyzji, zalecana jest jego obserwacja w schronisku oraz podczas wspólnych spacerów. Istotne jest również uświadomienie sobie, iż zwierzę potrzebuje czasu, aby przyzwycząić się do nowych właścicieli i nowego domu, a więc w początkowych dniach ma prawo być zdezorientowane i nerwowe. Zadaniem nowych właścicieli jest podjęcie starań, aby zwierzę w miarę upływu czasu oswajało się z nowymi warunkami i nigdy nie musiało już wrócić do schroniska. Adopcja umożliwia zwierzętom znalezienie domu, ale z racji swojej istoty i decydującej dla dalszego życia zwierzęcia roli, musi zostać przeprowadzona w sposób mający dobro zwierzęcia za priorytet. Stąd niejednokrotnie stosowane są procedury, pozwalające upewnić się, że osoba adoptująca podjęła świadomą i odpowiedzialną decyzję i nie wyrządzi w przyszłości zwierzęciu, już doświadczonemu przez człowieka, jeszcze większej krzywdy.

Wszystkie działania mają na celu podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie prawidłowych postaw wobec zwierząt i obowiązków, wynikających z ich posiadania. Szczególnie ważną kwestią jest świadomy zakup zwierząt, który przyczyni się do ograniczenia ich niekontrolowanego rozmnażania. Odnosząc się do problematyki ochrony zwierząt zasadne jest zwrócenie uwagi na etyczny aspekt zależności pomiędzy ludźmi a zwierzętami. Nie można

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

zapominać, że zwierzęta są istotami żywymi, zdolnymi do odczuwania cierpienia, które powinny mieć zagwarantowane to, aby były traktowane w sposób humanitarny. Człowiek, który jest świadomy wartości życia, zarówno swojego jak i zwierzęcia, powinien a nawet ma obowiązek bronić tej wartości. Prawidłowe postawy najłatwiej kształtować od najmłodszych lat i wdrażać poprzez działania edukacyjne w szkołach i przedszkolach. We współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz praw i ochrony zwierząt Gmina może również aktywizować mieszkańców do wspierania i podejmowania działań w ramach tych organizacji. Wszystkie działania mające na celu ochronę zwierząt przyczyniają się do poprawy ich losu i co za tym idzie także warunków życia mieszkańców Gminy.

5) Na zmniejszenie populacji bezdomnych psów i kotów wpływa również usypianie ślepych miotów dokonywane przez Schronisko lub służby weterynaryjne w ramach zawartych z Gminą umów. Zabiegi te stanowią najskuteczniejszą metodę walki z niechcianym i niekontrolowalnym rozrodem zwierząt bezdomnych. W sposób humanitarny pozwalają sprawować nadzór nad liczbą rodzących się psów i kotów, a tym samym uniknąć późniejszego problemu nadpopulacji. Zadanie to będzie wykonywane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. z Jeleniej Góry.

6) Miasto Karpacz ponadto uważa, że priorytetami na 2015 rok powinno być skupienie się na odławianiu interwencyjnym, sterylizacji/kastracji zwierząt w celu zmniejszenia ich populacji oraz dokarmianie kotów wolno żyjących. Ważne jest przede wszystkim uświadomienie lokalnej społeczności, jak powinni reagować w przypadku spotkania wałęsającego się lub rannego zwierzęcia, a więc kogo powinni informować i pod jakie numery dzwonić. Priorytety te są istotne, ponieważ obszar Miasta rocznie odwiedza duża liczba turystów, dlatego ważne jest, aby błąkające się zwierzę nie było dla żadnego człowieka zagrożeniem. Co więcej natychmiastowa reakcja człowieka np. w przypadku znalezienia rannego zwierzęcia i poinformowanie odpowiednich jednostek, zwiększają jego szanse przeżycia. Świadomość społeczeństwa w zakresie sposobu postępowania w sytuacjach pojawienia się bezdomnego zwierzęcia, pozwala ochronić nie tylko samego człowieka ale i zwierzę, które w wyniku odłowienia zyska schronienie, pożywienie, niezbędną opieką, a może z czasem również nowego opiekuna. Założenia Programu oraz akcje zachęcające mieszkańców do adopcji zwierząt bezdomnych będą ponadto promowane na stronie internetowej Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej w Jeleniej Górze. Na stronie tej pojawią się informacje odnośnie praw jakie posiadają zwierzęta, dane na temat zwierząt czekających na adopcję, a także załączone będą linki stron internetowych schronisk, do których można się udać w celu zaadoptowania czworonoga.

PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI ORAZ ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI
ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY KARPACZ

4. PLAN WYDATKOWANIA ŚRODKÓW

- 1) W budżecie Miasta Karpacz w bieżącym 2015 roku przeznaczono na realizację założeń „Programu Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na terenie Gminy” środki w wysokości 60.000 zł.
- 2) Część planowanych środków w wysokości 40.000 zł wykorzystana zostanie na odłowienie bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Karpacz i umieszczenie ich w schronisku, opiekę nad nimi, wykonywanie obowiązkowych zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt bezdomnych wraz z zapewnieniem niezbędnej opieki po wykonanych zabiegach, w razie konieczności usypianie ślepych miotów. W przypadku gdy po zwierzę nie zgłosi się jego właściciel przez Schronisko będzie prowadzona procedura adopcji zwierzęcia. Czynności te wynikają z zawartej przez Gminę umowy z Miejskim Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. zlokalizowanym w Jeleniej Górze przy ul. Wolności 161/163, którego zakładem jest „Schronisko dla Małych Zwierząt w Jeleniej Górze” przy ul. Spółdzielczej 33a.
- 3) Część planowanych kosztów w wysokości 15.000 zł będzie obejmować całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt, którą będzie sprawował lekarz weterynarii, tj. Lecznica Weterynaryjna OSTOJA Michał Skurniak w Jeleniej Górze, ul. Wiejska 93A oraz wywóz i utylizację zwłok zwierząt bezdomnych padłych na terenie Gminy oraz ich części przez wyspecjalizowaną firmę „Przewóz i Zbiórka Padliny, Transport i Handel – Andrzej Kuncewicz.
- 4) Na dokarmianie kotów wolno żyjących Gmina zamierza przeznaczyć kwotę 5.000 zł.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 856) Rada Gminy zobowiązana jest do określenia w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierzętom przez gminę, wynikającego z art. 11 ust. 1 ww. ustawy.

Do 01 stycznia 2012 r. art. 11a ustawy o ochronie zwierząt miał charakter fakultatywny, gdyż Rada Gminy mogła w drodze uchwały przyjąć program zapobiegający bezdomności zwierząt.

Istniejąca w Polsce nadpopulacja zwierząt domowych jest efektem słabej edukacji społeczeństwa, porzucania zwierząt bez żadnych konsekwencji i niekontrolowanego ich rozmnażania. Uchwalenie przez gminę programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, przyczynia się do ograniczenia bezdomności zwierząt, poprzez uporządkowanie problematyki zwierząt bezdomnych, jak również podnosi świadomość społeczną oraz zmienia sposób myślenia mieszkańców.

W związku z powyższym przygotowany w 2015 r. „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Karpacz” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały obejmuje swoim zakresem realizację takich zadań jak:

- 1) zapewnianie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami (w tym ich dokarmiania),
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt przebywających w schroniskach dla zwierząt,
- 5) poszukiwania właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 6) usypiania ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnianie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

W Programie wskazano realizatorów poszczególnych zadań.

Program został pozytywnie zaopiniowany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Jeleniej Górze, Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Polsce, Koła Łowieckie „Ostoja” w Jeleniej Górze i Koło Łowieckie „Knieja” w Kowarach.

Źródłem finansowania realizacji „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Karpacz w roku 2015” będzie budżet Gminy Karpacz w roku 2015.

Uchwała w załączniku stanowiąca program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy wskazuje, iż wyłapywanie bezdomnych zwierząt na terenie Karpacza ma charakter stały, zgodnie z zapisami § 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. Nr 116, poz. 753).